

İSTANBUL TİCARET ODASI

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİSİ

TÜRKMENİSTAN ÜLKE RAPORU

Güncelleme Tarihi: 23 Mart 2005

Ülke No: 80

I.GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	: Türkmenistan
Yönetim Őekli	: BaŐkanlık Sistemi
CoĖrafi Konumu	: Kuzeyde Kazakistan, doğuda Özbekistan, güneyde İnan ve Afganistan,batıda Hazar Denizi ile çevrilidir.
Yüzölçümü	: 488.100 km ²
Nüfusu	: 6.0 milyon kişi (2004)
Nüfus YoĖunluĖu	: 12 kişi/km ² (2004)
BaŐkent	: AŐkabat
nemli Őehirleri	: Merv, Krasnovotsk, Trkmenabat, Balkanabat, DaŐhovuz, Khne rĖen, Atamura
Zaman Ayarı	: GMT'den 5 saat ileridir.
İklimi	: Yüzey Őekillerin de etkisi ile sert bir kara iklimi hüküm sürmektedir.Sıcaklık gün ve yıl içinde büyük farklılıklar gösterir.Nem oranı düŐük, yaĖıŐlar ise yetersizdir.
Dil	: Türkmen Türkçesi
Din	: Müslüman (%92.9), Hıristiyan (%7.1)

II. EKONOMİK GÖSTERGELER

YILLAR	2000	2001	2002	2003	2004
GSYİH (Milyar \$) (Gayri Safi Yurt İçi Hasıla)	2.5	3.1	3.7	4.5	5.4
Kişi Başı GSYİH (\$)	462	553	638	750	900
Reel GSYİH Büyüme Hızı(%)	17.6	20.5	14.9	13.1	11.2
Enflasyon (Tüketici fiyatlarıyla, ort. %)	8.3	11.6	10.6	6.5	9.0
Nüfus (milyon kişi)	5.4	5.6	5.8	6.0	6.0
Para Birimi : Manat	1 ABD \$= 5200 Manat (2004 yılı itibariyle ortalama) NOT: 1 ABD Doları 5200 Manat'a sabitlenmiştir.				
Kaynak: The Economist Intelligence Unit /Country by Country 2005					

III- GENEL OLARAK DIŞ TİCARETİ

TÜRKMENİSTAN'IN DIŞ TİCARETİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	İhracatı	İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
1999	1.164	1.374	2.538	-210
2000	2.383	1.739	4.122	644
2001	2.526	2.201	4.727	325
2002	2.856	2.119	4.975	737
2003	3.632	2.512	6.144	1.120
2004	4.237	2.941	7.178	1.296
Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Country by Country 2005.				

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİSİ

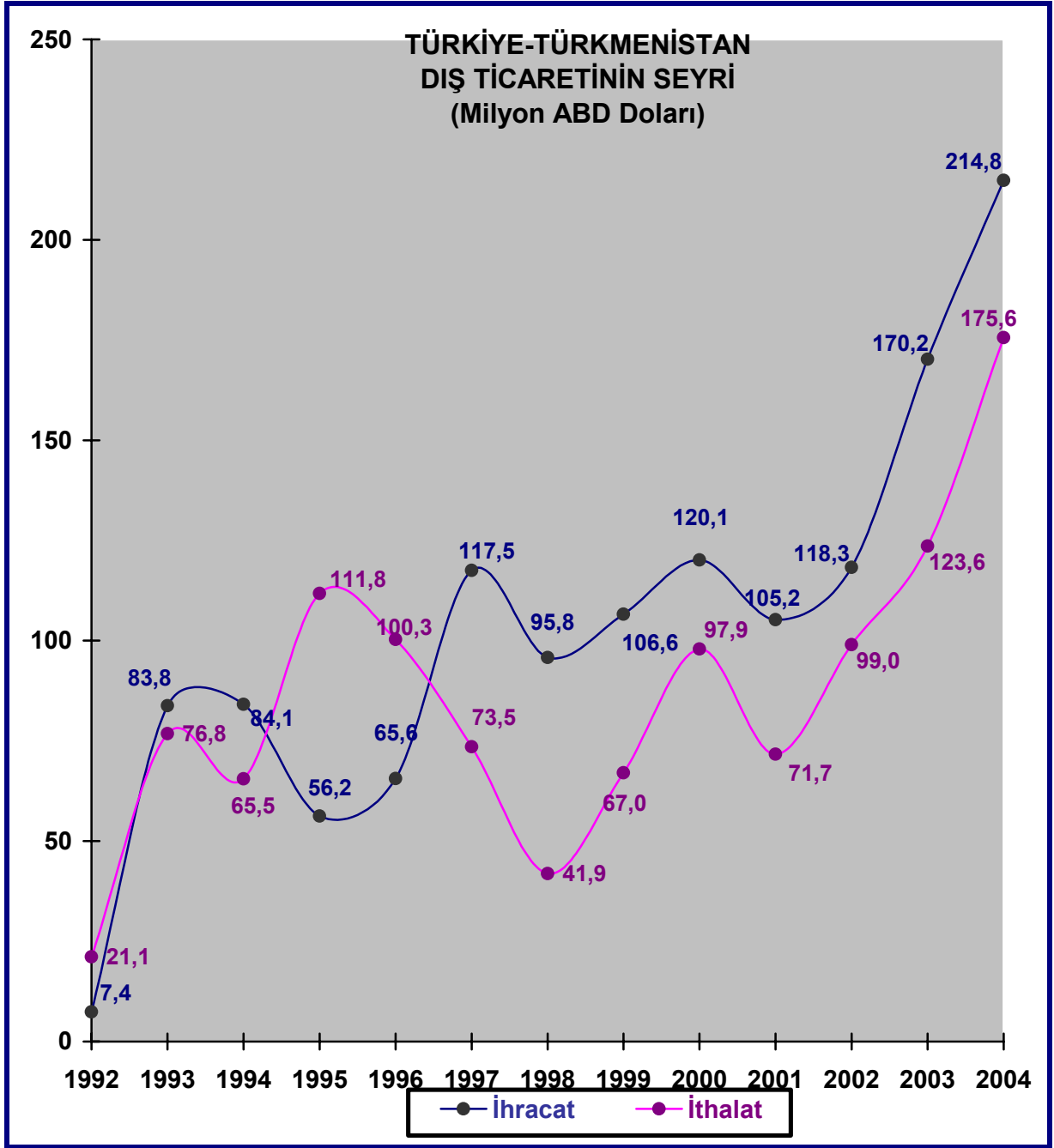
- Başlıca İhracat** : Ukrayna (%46), İtalya(%18), İran(%11) , Rusya
Yaptığı Ülkeler Federasyonu (%6), Türkiye (%5)
- Başlıca İthalat** : Türkiye (%17), Ukrayna (%12) , Rusya
Yaptığı Ülkeler Federasyonu (%11), Birleşik Arap Emirlikleri (%8).
- Başlıca İhraç Ürünleri** : Doğalgaz (%52), Petrol Ürünleri (% 18,7), Pamul ve Tekstil Ürünleri (%8,5), Ham Petrol (% 8)
- Başlıca İthal Ürünleri** : Makine ve Teçhizat (%33), Tüketim Malları (%26), Karayolu Taşıtları (%11)

IV.TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŞKİLERİ :

TÜRKİYE - TÜRKMENİSTAN TİCARİ İLİŞKİLERİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
1992	7.4	21.1	28.5	-13.7
1993	83.8	76.8	160.6	6.8
1994	84.1	65.5	149.6	18.6
1995	56.2	111.8	168.0	-55.6
1996	65.6	100.3	165.9	-34.7
1997	117.5	73.5	191.0	44.0
1998	95.8	41.9	137.7	53.9
1999	106.6	67.0	173.6	39.6
2000	120.1	97.9	218.0	22.2
2001	105.2	71.7	176.9	33.5
2002	118.3	99.0	217.3	19.3
2003	170.2	123.6	293.8	46.6
2004	214.8	175.6	390.4	39.2

Ticaret dengesi Türkiye açısından değerlendirilmektedir.
Kaynak: DİE

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİŐ

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİSİ

**TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLE
TÜRKMENİSTAN’A İHRACATI (ABD DOLAR)**

Fasıl No	Açıklaması	2004
73	Demir veya çelikten eşya	33.491.751
84	Kazan, makine ve cihazlar, alet ve parçaları	27.707.886
85	Elektrikli makine ve cihazlar, aksam ve parçaları	23.291.760
72	Demir ve çelik	14.945.518
39	Plastik ve plastikten mamul eşya	12.736.403
94	Mobilyalar; aydınlatma, reklam lambaları, prefabrik yapılar	10.979.117
76	Alüminyum ve alüminyum eşya	7.212.191
38	Muhtelif kimyasal maddeler	7.087.611
68	Taş, alçı, çimento, amyant, mika, vb maddelerden eşya	5.188.459
87	Motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet, vb	4.761.799

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

**TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLE
TÜRKMENİSTAN’DAN İTHALATI (ABD DOLAR)**

Fasıl No	Açıklaması	2004
52	Pamuk	116.994.359
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar	26.677.006
39	Plastik ve plastikten mamul eşya	23.144.733
72	Demir ve çelik	3.650.992
60	Örme eşya	1.252.375
41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	1.163.232
76	Alüminyum ve alüminyum eşya	896.034
58	Özel dokunmuş mensucat, dantela, duvar halıları, işlemler	338.165
63	Mensucattan mamul diğer eşya, kullanılmış eşya, paçavralar	314.245
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarları	275.228

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİSİ

TÜRKİYE'NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA TÜRKMENİSTAN'A İHRACATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2004
D./ÇELİKTEİN İNŐAAT MALZEMESİ (94.06'DAKİ PREFABRİKLER HARİÇ)	8.286.897
DEMİR/ÇELİKTEİN DİĞER İNŐAAT AKSAMİ	7.130.197
DEMİR VEYA ÇELİKTEİN YUVARLAK ÇUBUKLAR (10 MM< ENİNE KESİT=<26 MM ÇENTİK, YİV VB.)	4.636.319
MERKEZDEN TAHRİKLİ MEKANİK HASSAS EKİM MAKİNALARI (MİBZER)	4.233.550
PREFABRİK YAPILAR (DEMİR/ÇELİKTEİN)	3.873.515
DAĞITIM VE KUMANDA TABLOLARI (GERİLİM =<1000 V.)	3.655.587
MARGARİN (SIVI MARGARİN HARİÇ)	3.336.312
ZARARLI MANTARLARI YOKEDİCİLER	2.900.982
HALI, YER KAPLAMASI (POLİPROPİLENDEN TÜFTELİ)	2.627.264
KÜLTİVATÖRLER	2.240.000

TÜRKİYE'NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA TÜRKMENİSTAN'DAN İTHALATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2004
KARDESİZ, PENYESİZ MENSUCAT	40.828.210
POLİPROPİLEN (İLK ŐEKİLDE)	23.093.357
PAMUK MENSUCAT (FASONESİZ, DENİM, RENKLİ İPLİKLERDEN, M2>200GR, PAMUKLU)	21.193.496
ELEKTRİK ENERJİSİ	15.682.586
PAMUK İPLİĞİ (RING, TEKKAT, PENYESİZ, PAM=>%85)	14.532.371
PAMUKLU MENSUCAT (DİĞER DOKUMA, FASONESİZ, DİĞER, EN>165 CM, PA=>%85)	13.503.518
MOTORİN (AĐIRLIK OLARAK SÜLFÜR ORANI %0, 05'I GEÇEN % 0, 2'Yİ GEÇMEYEN)	8.881.434
PAMUK İPLİĞİ (OPEN; END, TEKKAT, PENYESİZ, PAMUKLU=>%85, 232.56< DTEX)	7.792.654
PAMUK İPLİĞİ (OPEN, END, TEKKAT, PENYESİZ, PAMUK=>%85, DTEX=>714.29)	4.424.910
PAMUK MENSUCAT (FASONELİ)	3.717.637

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİSİ
**TÜRKİYE İLE TÜRKMENİSTAN ARASINDAKİ BAŞLICA EKONOMİK VE
TİCARİ ANLAŐMALAR**

► ***Türkiye ile Türkmenistan Arasında Ekonomik ve Ticari İŐbirliđi AnlaŐması,***

İmza yeri ve tarihi ; Ankara, 02.12.1991,

Resmi Gazete Tarihi ve Numarası: 9.1.1992/21106

► ***Türkmenistan'dan Türkiye'ye Doğalgaz Gönderilmesi AnlaŐması,***

İmza yeri ve tarihi; AŐkabat , 01.05.1992

► ***Yatırımların KarŐılıklı TeŐviki ve Korunması AnlaŐması,***

İmza yeri ve tarihi; AŐkabat, 02.05.1992

Yürürlüđe giriş tarihi: 13.03.1997

► ***Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme AnlaŐması,***

İmza yeri ve tarihi; AŐkabat , 17.08.1995

Yürürlüđe giriş tarihi: 24.06.1997

► ***Gümrük İdarelerinin KarŐılıklı YardımlaŐmasına İliŐkin AnlaŐma,***

İmza yeri ve tarihi; AŐkabat , 23.12.1998

► ***Turizm Alanında İŐbirliđi AnlaŐması,***

İmza yeri ve tarihi; AŐkabat , 19.08.1992

► ***Türk-Türkmen Karma Ekonomik Komisyonu Kurulmasına Dair AnlaŐma,***

İmza yeri ve tarihi; AŐkabat ,17.08.1995